

Nacka Miljövårdsråd

Nacka Miljövårdsråd är en partipolitiskt och religiöst obunden förening, grundad 1969, med både enskilda personer och nacka-föreningar som medlemmar. Miljövårdsrådet verkar för en god boende-, arbets-, trafik- och fritidsmiljö. Nacka Miljövårdsråd är remissorgan i kommunala planfrågor.

Nacka 2017-08-23

Nacka kommun
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden
Planenheten MSN 2016/320
131 81 Nacka

registrator.plan@nacka.se

Granskningsyttrande, detaljplan för förskola Nya Kristallen

Nacka Miljövårdsråd har tagit del av planhandlingarna för Nya Kristallen, MSN 2016/320, som finns utställda till granskning av Nacka Kommun t o m 2017-08-23 på: <http://www.nacka.se/stadsutveckling-trafik/har-planerar-och-bygger-vi/sok-projekt-pa-namn/centrala-nacka/kristallens-forskola2/>

Nacka Miljövårdsråd ingav 2017-05-02 ett samrådsyttrande på samrådsförslaget. <http://www.nackamiljo.se/yttrforskolakristallen.pdf>

Då vi inte anser att våra synpunkter till fullo omhändertagits i granskningsförslaget anser vi det nödvändigt att yttra oss även i detta skede i planprocessen.

Vi har följande synpunkter:

- Förskolans gårdsyta är för liten för tio avdelningar med barn. Uteytan ska vara 40 kvm/barn enligt Boverkets regler för förskolebarn. Det är inte i linje med Boverkets regelverk att räkna in ytan för en stadspark i närheten i förskolans gård. Utemiljön bör vara naturlig med träd och buskar och berg så att barnen kan utveckla sin fantasi och motorik tillsammans med andra barn i spontan lek utomhus. För att barnen ska kunna använda sitt intresse för att utforska omgivningen krävs att omgivningen är bilfri.
- Förslaget strider mot det år 2015 antagna programmet för centrala Nacka. Enligt detta ska området direkt norr om "Nya Kristallen" bli idrottsområde, inte en trafikerad gata som detaljplanen för "Nya Kristallen" medför. Se kartan s 25 samt visionsbild på sidan 23 (infogas) från *Detaljplaneprogram för centrala Nacka*

Nacka Miljövårdsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se
tel: 08-773 3283

Adress:
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

http://infobank.nacka.se/ext/Bo_Bygga/stadsbyggnadsprojekt/Centrala%20Nacka/Program%20centrala%20nacka_antagande_slutversion.pdf

Visionsbild för idrottsplatsen med nya sporthallar och bollplan. Bild White.

I programmet sid 23 står det *"Där gymnasiet står idag byggs bostäder och längs med Värmdöleden placeras en ny idrottsanläggning med ishallar, simhall och mindre sporthallar samt besöksparkering som bullerskydd mot vägen. En ny 11-mannaplan placeras på taket på tre sporthallar som byggs delvis under jord intill den befintliga idrottsplatsen. Det stora antalet tillkommande bostäder i centrala Nacka skapar behov av en ny grundskola och cirka 5-8 nya förskolor. En ny grundskola placeras i närheten av stadsparken med anslutning till naturparksområdet och kan med fördel kombineras med kultur- och fritidsverksamheter. På så vis kan gymnasium, grundskola och fritidsverksamheter inlämmas i kvartersstrukturen och bli mer yteffektiva samtidigt som en tydlig koppling mellan grönområden, skola, kultur, fritid och idrott bibehålls. Besöksparkering till anläggningarna och skolor ska ske inom fastigheterna i parkeringsgarage för en eller flera av verksamheterna så att ett samnyttjande blir möjligt."*

I den justerade programkartorna från 2016 är förslaget om ett sammanhängande idrottsområde delvis övergivet. Området norr om "Nya Kristallen" är ändrat till cykelstråk, och kartan beskriver inte längre att biltrafik inte medges. Dock kan man anta att intentionen ifrån det ursprungliga programmet om ett sammanhängande skol- och fritidsområde finns kvar?

Detaljplanen för "Nya Kristallen" strider mot programmets intentioner eftersom biltrafik leds in i skol och fritidsområdet. Detaljplanen strider även mot skrivelsen *"Besöksparkering till anläggningarna och skolor ska ske inom fastigheterna i*

Nacka Miljöförvaldning
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se
 tel: 08-773 3283

Adress:
 c/o Jan Åman
 Plommongatan 9
 138 31 Älta

parkeringsgarage för en eller flera av verksamheterna så att ett samnyttjande blir möjligt." eftersom planförslaget föreslår asfalterad besöksparkering på mark, som dessutom ej i nuläget är ianspråktagen utan är grönområde idag.

Mindre viktigt, men ändå en relevant detalj, är att detaljplanen för Nya Kristallen även strider mot de nya programkartorna för Centrala Nacka då cykelstråket nu föreslås passera söder om förskolan, och inte norr om förskolan som de nya programkartorna för cykelstråk.

[http://www.nacka.se/4af762/globalassets/stadsutveckling-
trafik/dokument/nackastad/centrala-nacka/kartor-till-program-cn160905.pdf](http://www.nacka.se/4af762/globalassets/stadsutveckling-trafik/dokument/nackastad/centrala-nacka/kartor-till-program-cn160905.pdf)

Programkartan behöver alltså uppdateras igen om detaljplanen antages.

- Även med dagens skolbebyggelse lämpar sig inte området för biltrafik, utöver nödvändiga transporter till skolornas lastkaj samt handikappsfordon. Den temporära parkeringen för Eklidens personal som finns där idag är inte särskilt lämpligt belägen och ska flyttas (vilket såväl programmet för Centrala Nacka som detaljplanförslaget för Nya Kristallen beskriver). Elever och barn från Järsla Skola, Eklidens skola, Nacka Musikskola, Nacka Gymnasium samt från simhallen och idrottsplatsen använder idag grusvägen samt asfalsområdet kring Nacka Aula för att transportera sig till/från verksamheten, som uppehållsytta vid raster samt till träningsytta vid idrott. Med nuvarande förslag med gata samt parkering för personal samt besökare (30 min parkering) så kommer ytan att permanent omvandlas till gata. Eleverna får då mindre vistelseytta. Genom att omvandla området till gata så får man en farligare trafiksituation jämfört med en bilfri yta. Både förskolebarn samt äldre elever riskerar att bli påkörda av stressade föräldrar.
- Biltrafiken kommer för nära förskolebarnen, vilket är farligt för barnens hälsa. Utöver trafikskador finns risker på längre sikt: luftföroreningar och buller. Luftföroreningar och buller vilket medför ökade somatiska sjukdomar som hjärt- och kärlsjukdomar. Och sämre lungfunktion och ökad dödlighet. Studier har visat att höga bullernivåer kan vara skadliga för såväl röst, hörsel och språklig inlärning som andra kognitiva förmågor. Höga ljudnivåer kan bidra till ett hyperfunktionellt röstbeteende som kan ge kroniska besvär. Barns röstorgan kan vara särskilt sårbara då de ännu inte är fullt utvecklade. Konsekvenserna av bullerexponering för den enskilde individen visar sig i form av nedsatt hörsel, förändringar av hörintryck, tinnitus, ökad ljudkänslighet, talmaskering, störningsupplevelser, sänkt arbetsprestation, ökad arbetsansträngning, trötthet, stress och därtill kopplade fysiologiska effekter och ohälsa. Under senare år har flera studier pekat på att långvarig exponering för flyg- och vägtrafikbuller kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar.
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/skriftlig-fraga/trafikbuller-och-ohalsa_H211525
- Enligt miljömålen för Sverige och för Nacka har vi förbundit oss att minska utsläppen från biltrafiken. Nuvarande plan för "Nya kristallen" ökar transportbehovet i området.

Nacka Miljövårdsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se
tel: 08-773 3283

Adress:
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta

Alternativ lokalisering för förskolan är i markplanen på flera av de nya flerfamiljshus som planeras. Då skulle även Boverkets regelverk uppfyllas om 40 km utomhusmiljö per barn. Att vara flexibel och upplåta förskolor efter behov i flerfamiljshus är ett bra sätt att anpassa bebyggelsen till människorna, att vara långsiktig och samarbeta med befolkningsutvecklingen. Allt efter befolkningens ålderssammansättning.

Man minskar även biltrafiken till/från förskolan genom att föräldrarna kan ta hissen ner till förskolan och lämna barnen och sedan ta kollektivtrafik vidare. Ligger förskolan några hus bort kan barn och föräldrar gå. Då möjliggör promenaden till mer tillit till andra människor och samtidigt kan barnen gå med varandra och då tränas socialisationen – att vara en grupp med ett konkret mål – att gå till förskolan.

Alternativ transportväg till och från "Nya Kristallen" är via Järle östra skolväg. Det är den kortaste vägen i och ut i området. Den tar inte lika mycket utrymme i anspråk. Dock är denna väg en skolväg för många elever, vilket kräver noggrann samplanering. Det är inte heller säkert att det går att ta sig hela vägen fram till förskolan "Nya Kristallen" den vägen. Eventuellt kan man separera parkering för personal och föräldrar.

För Nacka Miljövårdsråd

.....
Jan Åman
Ordförande

Detta överklagande är utlagt på webben som
<http://www.nackamiljo.se/granskforskolakristallen.pdf>

Nacka Miljövårdsråd
<http://www.nackamiljo.se>
ordf@nackamiljo.se
tel: 08-773 3283

Adress:
c/o Jan Åman
Plommongatan 9
138 31 Älta